

EAPC - Gestió i control de subvencions i ajuts

Les 4 R: revocació, reintegrament, requeriment previ i reducció automàtica

25-04-2019

En aquest apunt ens referirem a l'àmbit subvencional des de la perspectiva de la Generalitat de Catalunya, deixant de banda les subvencions a l'Administració local i les finançades amb fons de la Unió Europea, específicament en una fase concreta com és el procediment de revocació o reintegrament, les causes i els requisits, i altres qüestions prèvies com són el requeriment previ i la reducció automàtica.

Comencem definint el marc jurídic aplicable en l'àmbit de les subvencions a la Generalitat de Catalunya. D'una banda, **l'article 149.18.a de la Constitució espanyola** disposa que l'Estat té competència en les bases del règim jurídic de les administracions i sobre el procediment administratiu comú, entre les quals es troba la regulació de les bases de les subvencions, dels ajuts i de les transferències; per la qual cosa, a l'empara d'aquest precepte, s'han promulgat la **Llei 8/2003**, de 17 de novembre, general de subvencions (en endavant, LGS), el **Reial decret 887/2006**, de 21 de juliol, pel qual s'aprova el Reglament de la Llei 8/2003, de 17 de novembre, general de subvencions (en endavant, RGLS) i el **Reial decret 130/2019**, de 8 de març, pel que es regula la Base de Dades Nacional de Subvencions i la publicitat de les subvencions i altres ajuts públics (en endavant, RDBNDS). De l'altra, en l'àmbit de la Generalitat de Catalunya, quant a les seves competències pel que fa al foment de l'activitat subvencional, cal tenir en compte **l'article 114 de l'Estatut d'autonomia de Catalunya** (en endavant, EAC) i el **capítol IX del Decret legislatiu 3/2002**, de 24 de desembre, pel qual s'aprova el Text refós de la Llei de finances públiques de Catalunya (en endavant, TRLFP), que regula les subvencions, els ajuts i les transferències de la Generalitat de Catalunya, en l'article 87 i següents. Per tant, la normativa catalana és aplicable mentre no contradiguin la normativa bàsica, a diferència de l'Administració local, a la qual la LGS li és aplicable íntegrament i no ho és el TRLFP. A més, es completa amb altra normativa de referència i actes administratius, com ara els acords de govern i les instruccions de la Intervenció General, que són importants en la gestió i la tramitació de les subvencions en l'àmbit de la Generalitat de Catalunya.

[Web del Departament de la Vicepresidència i d'Economia i Hisenda. Apartats de normativa estatal i normativa de la Generalitat de Catalunya](#)

Un cop definit el marc normatiu, amb caràcter general ens referirem a una part de l'activitat subvencional, que és el procediment de revocació o reintegrament que es regula en els articles 99 i 100 del TRLFP, els articles 37 i 40 de la LGS, i els articles 91, 92 i 93 del RGLS.

El reintegrament és la conseqüència de tipus material o econòmic que es deriva de l'incompliment per part del perceptor de la subvenció, ja sigui el beneficiari o l'entitat col·laboradora, dels compromisos assumits per l'acte que és la subvenció concedida.

Aquest incompliment ha de ser per alguna de les **causes taxades i com a conseqüència de l'actuació de comprovació de l'òrgan concedent o del control efectuat per la Intervenció General**. Aquestes causes estan recollides en l'article 37 de la LGS i en l'article 99 del TRLFP; per exemple, l'incompliment de l'obligació de justificació o la justificació insuficient, l'obtenció de la subvenció sense reunir les condicions requerides o l'incompliment de la finalitat per a la qual la subvenció va ser concedida, totalment o parcialment, en haver destinat les quantitats percebudes a finalitats diferents, entre d'altres.

Aquestes causes **no s'han de confondre amb les causes de nul·litat o d'anul·labilitat dels articles 47 i 48 de la Llei 39/2015**, d'1 d'octubre, del procediment administratiu comú de les administracions públiques (en endavant, LPACAP). En aquests supòsits, l'òrgan concedent ha d'efectuar la revisió d'ofici o la declaració de lesivitat (art. 106 i 107 de la LPACAP) amb l'obligació de retornar les quantitats rebudes (judicialment o administrativament), més els interessos corrents que se'n derivin. Tampoc no s'ha d'efectuar la revisió d'ofici de l'acte de concessió quan es presenti alguna de les causes de reintegrament de l'article 37 de la LGS i els articles 91, 92, 93 i 99 del TRLFP.

Amb referència al **requeriment previ**, ja que no es pot iniciar un expedient de revocació sense que s'hagi efectuat, d'una banda, l'article 15.2 de l'Ordre ECO/172/2015, de 3 de juny, disposa que "[...] quan l'òrgan administratiu competent per a la comprovació de la subvenció apreciï l'existència de defectes esmenables en la justificació ho ha de posar en coneixement de l'entitat beneficiària i li ha de concedir un termini de deu dies hàbils per corregir-los". Per tant, es fa referència al termini que es concedeix de deu dies hàbils per corregir/esmenar la documentació presentada; de l'altra, l'article 16.3 de l'Ordre ECO/172/2015, de 3 de juny, disposa que "3. Un cop transcorregut el termini establert de justificació sense que aquesta hagi estat presentada [...], aquest òrgan ha de requerir el beneficiari perquè en el termini improrrogable de quinze dies hàbils presenti la justificació [...]. La falta de presentació en el termini establert [...] comporta la revocació i, si escau, l'exigència del reintegrament". Per tant, es fa referència a la manca de justificació i també a la manca de justificació correcta en el benentès que és l'òrgan concedent qui ha de requerir el beneficiari perquè en el termini improbable de quinze dies hàbils presenti la justificació.

Respecte a la **reducció automàtica** d'una subvenció derivada de la desviació pressupostària, segons l'Acord GOV/85/2016, de 28 de juny, pel qual s'aprova la modificació del model tipus de bases reguladores aprovat per l'Acord GOV/110/2014, de 22 de juliol, i específicament el que disposa l'apartat 5.3 en relació amb la quantia, "les bases reguladores poden establir un percentatge màxim de desviació pressupostària, que no pot ser superior al 20%, entre el cost inicialment pressupostat i el cost final justificat de l'activitat subvencionada que no comporta reducció de la quantia de la subvenció atorgada. L'òrgan competent només pot aplicar aquest percentatge si es garanteix que s'han acomplert l'objecte i la finalitat de la subvenció". Per tant, si

en la base general d'una convocatòria s'estableix un percentatge màxim del 20% de desviació pressupostària, i se supera el percentatge, l'import de la subvenció atorgada es redueix automàticament en la mateixa proporció al percentatge en què se superi aquesta xifra i se'n pot derivar, segons l'article 100.2 del TRLFP, que el beneficiari hagi de reintegrar una determinada quantitat, més els interessos legals establerts per l'article 100.2 del TLCP.

Un cop exposades les qüestions prèvies, em referiré a les **regles que s'han de seguir per iniciar la tramitació de l'expedient** segons l'article 100 del TRLFP, com a òrgan concedent, un cop constatada l'existència d'una causa de revocació o reintegrament, que ha de cloure amb el reintegrament de les quantitats percebudes, més els interessos de demora que siguin procedents:

- L'òrgan competent per revocar una subvenció és l'òrgan concedent.
- El **termini per concloure l'expedient** és de sis mesos, a comptar des de la data en què es notifiqui. L'incís "data en què es notifiqui" ha estat declarat inconstitucional i ha de ser "des de la data d'acord d'inici", per tant, des de la resolució d'inici de l'expedient, que ha de ser dictada per l'òrgan que va signar la resolució de concessió. Aquest termini es pot prorrogar excepcionalment i amb motivació per un període no superior a tres mesos, d'acord amb el que determinen les normes reguladores del procediment administratiu comú ([Sentència del TP 166/2014, de 22 de octubre de 2014](#)).
- El **procediment** es resol d'acord amb la LPACAP i en tot cas s'ha de reconèixer a les persones interessades el dret a efectuar al·legacions, proposar mitjans de prova i el preceptiu tràmit d'audiència previ a la proposta de resolució que posi fi a l'expedient.
- Si la resolució estableix que s'ha produït una causa de revocació, s'ha d'acordar, d'acord amb la **normativa reguladora dels ingressos de dret públic**, el reintegrament total o parcial de les quantitats percebudes i l'exigència dels interessos de demora des de la data de pagament de la subvenció o, en el cas que s'hagin pagat bestretes, des de la data límit que es va fixar a la persona beneficiària per justificar el compliment de la finalitat que va motivar la concessió, o des que es va efectuar el pagament, si aquest és posterior. En tot cas, l'incompliment de l'obligació de reintegrament pot originar l'execució de les garanties prestades.
- A l'efecte del **pagament en període voluntari** i per remissió a la normativa reguladora dels ingressos de dret públic, l'article 62 de la LGT disposa que s'ha de fer en els terminis següents:

a) Si la notificació es fa entre els dies 1 i 15 del mes, des de la data de recepció de la notificació fins al dia 20 del mes posterior o, si aquest no fos hàbil, fins al dia hàbil immediatament següent.

b) Si la notificació es fa entre els dies 16 i últim del mes, des de la data de recepció de la notificació fins al dia 5 del segon mes posterior o, si aquest no fos hàbil, fins al dia hàbil immediatament següent. Un cop exhaurit el termini de pagament en període voluntari sense que s'hagin retornat les quantitats degudes, s'inicia el període executiu corresponent.

- Els beneficiaris, les persones físiques o jurídiques, han de **respondre directament de les quantitats a retornar**.
- El **termini de prescripció del dret de la Generalitat a la revocació i, si escau, al rescabament dels fons rebuts per beneficiaris de subvencions**, és de cinc anys i es computa, segons el cas:

a) Des del moment en què va vèncer el termini per presentar la justificació per part del beneficiari.

b) Des del moment de la concessió de la subvenció, en els casos que s'hagi concedit en consideració a la concurrència d'una determinada situació en el perceptor que no requereix cap altra justificació que l'acreditació per qualsevol mitjà admissible en dret de la situació esmentada prèviament a la concessió.

c) Des del moment en què venç el termini en què s'hagin de complir o mantenir, per part del beneficiari, determinades condicions o obligacions establertes.

- Les resolucions de **revocació posen fi a la via administrativa** (art. 104 del TRLFC).
- La revocació de la subvenció i, si escau, el reintegrament és **independent i compatible amb la imposició de les sancions** que, si escau, puguin ser pertinents.

El que ha quedat pendent sobre aquesta temàtica s'explicarà en un altre apunt que publicarem més endavant.

Georgina Maresma Olivella

Cap del Servei d'Administració Econòmica i Contractació del Consell Català de l'Esport